

ПРИБАВЛЕНИЕ КЪ ЛИТОВСКОМУ
В Ъ С Т Н И К У.

DODATEK DO GAZETY KURYERA
L I T E W S K I E G O.

Вильна, Вторникъ 2 Февраля — 1837 — Wilno, Wtorek 2 Lutego.

		Бар. по раздѣ. фран.	Термом. Реомюра.	В ъ т р ѣ.	Состояніе атмосферы.
1 Дня.	У т р о.	27 дюй. 9,8 лин.	— 5,5	Ю. слабый.	Ясно.
	По полудни.	27 — 9,5 —	— 2,0		
	В е ч е р ь.	27 — 9,6 —	— 5,0		

КАЗЕННЫЯ ОБЪЯВЛЕНІЯ.

I. Продажа.

1. Отъ Виленскаго Губернскаго Правленія объявляется, что на пополненіе Эксдвизорскихъ пошлинъ, долга слѣдуемаго бывшему Лидскому Уздному Казначею Грудзинскому, обращеннаго въ казну за начеть, и на удовлетвореніе наследниковъ покойнаго Коммисіонера 6-го Класа Скржендзевскаго въ присужденномъ для нихъ Указомъ Правительствующаго Сената взысканіи съ Коммисіонера 12-го Класа Станислава Макаревича, за утайку и перемѣну нѣкоторыхъ вещей оставшихся послѣ Скржендзевскаго, подверженъ въ пятый уже разъ продажъ съ публичныхъ торговъ участокъ земли выделенной Эксдвизорскимъ Судомъ изъ имѣнія помѣщика Бенкунскаго, Виленской Губерніи Ошмянскаго Узда въ деревни Загорникахъ состоящей, заключающей въ себѣ хлѣбопашной посредственной доброты съ сенокосными лугами земли 2 уволок, 20 морг. и 169 прентовъ, и крестьянскихъ по послѣдней ревизіи мужеска 8 и женска пола 6 душъ, оцененный по десяти лѣтней сложности доходомъ въ 1,260 руб. ассиг., приносящей ежегоднаго дохода по 41 руб. 50 коп. серебромъ. и къ тому назначены сроки для торга 15 и переторжки 18 числа будущаго (Февраля) мѣсяца; а потому желающіе участвовать въ этихъ торгахъ, и пріобрѣсть по купкою помянутый участокъ, благоволятъ явиться на означенные сроки съ наличными деньгами въ сіе Правленіе гдѣ предъявлена будетъ и подробная опись участка.

Совѣтникъ Іосифъ Шульцъ.
Секретарь Коваленокъ.
Начальникъ Стола Мончунскій. (104)

II. Подрядъ.

1. Отъ Виленской Губернской Строительной Коммисіи объявляется, что на отдачу чрезъ подрядъ постройки въ Г. Ошмянѣ деревяннаго балагана для помѣщенія 2,000 четвертей провіанта, тому, кто отъ численной по сѣмѣ суммы 4,720 руб. 70 к. ассиг., сдѣлаеть болѣе уступки назначенъ въ Виленской Казенной Палатѣ для торга срокъ 2, а для переторжки 5 числа будущаго Марта. Почему желающіе взять на себя означенную постройку, благоволятъ явиться въ оную Палату на упомянутые сроки съ благонадѣжными залогамъ. Генваря 28 дня 1837 года.

Ассесоръ Камоцкій.
Секретарь Боратынскій. (106)

1. 1837 года Генваря 20 дня, Коммиссія В ы с о ч а й ш е учрежденная для возведенія въ Г. Минскѣ зданій Военнаго Госпиталя 2-го Класа объявляетъ симъ, чтобы желающіе принять должность Архитектора и архитекторскаго помощника для производства работъ при постройкѣ означеннаго госпиталя явились въ Коммиссію къ 20 му числу Марта настоящаго года съ надлежащими доказательствами какъ о поведеніи, такъ и знаніи требуемыхъ къ сему назначенію наукъ и искусства, аттестатами установленныхъ для сего Учебныхъ Завѣдѣній, а равно свидѣтельствами какого либо Строительнаго Управленія на счетъ опытности въ производствѣ работъ. Къ сему Коммиссія нужнымъ считаетъ присовокупить: а) что возведеніе каменныхъ строеній Минскаго госпиталя по примѣрному соображенію Департамента Военныхъ Поселеній обойдется до шестисотъ тысячъ рублей, производствомъ по оному работъ предполагается на четыре года и б) что по В ы с о ч а й ш е утвержденному 7 го Марта 1836 года положенію Архитектору назначено жалованья по двѣ тысячи рублей, а его помощнику не свыше тысяча двѣсти рублей въ годъ.

Членъ Коммисіи Ф. Арцимовичъ.
За Письмоводителя Малевичъ. (109)

ЧАСТНЫЯ ОБЪЯВЛЕНІЯ.

III. Объявленіе.

1. Ф. Газеръ прибывшій изъ заграницы имѣеть въ немаломъ количествѣ стѣнные и разнаго сорта часы за доброту коихъ ручаась, честь имѣеть довести о томъ до свѣденія публики съ присовокупленіемъ что онъ принимаетъ также къ починкѣ и спорченныя часы. Жительство объявителя на Нѣмецкой улицѣ въ домъ Геца. (119)

OGŁOSZENIA URZĘDOWE.

I. Przedaż

Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się: iż dla dozupelnienia exdywizorskich poszlin, długi należnego bytemu Lidzkiemu Powiatowemu Podskarbiemu Grudzińskiemu, obróconego do skarbu za naliczenie, i na zaspokojenie sukcesorow zmarłego, Kommissyoniera 6 klasy Skrzędziewskiego, w przysądzonym dla nich Ukazem Rządzącego Senatu uzyskaniu z Kommissyoniera 12 klasy Stanisława Makarewicza, za utajenie i zamiang niektórych rzeczy pozostałych, po Skrzędziewskim, oddana piąty już raz na przedaź z publicznych targow scheda wydzielona przez Sąd Exdywizorski z majątku obywatela Bienkuńskiego, Wileńskiej Gubernii Oszmiańskim pcie we wsi Zahornikach położona, zawierająca w sobie uprawnego średniey dobroci z łąkami gruntu 2 włoki, 20 morgow i 169 prę.i włóściańskich w ostatniey rewizyi męzkiey 8 i żeńskiey płci 6 dusz, oceniona w dziesięcioletniey proporcji dochodow 1,260 r. assygn., przynosząca corocznie dochodu 41 rub. 50 kop. srebr., i do tego przeznaczone terminy dla targu 15 i przetargu 18 dnia następującego mca Lutego. Przetozyczący uczestniczyć w takowych targach i kupić rzeczona scheda, zechcą przybydź na przeznaczone terminy z gotowemi pieniędzmi do tego Rządu, gdzie okazane będzie szczególowe opisanie takowey schedy.

Sowietnik Józef Szulo.
Sekretarz Kowalenok.
Naczelnik Stołu Mończuński. (104)

II Podrad.

Od Wileńskiej Gubernialney Bodowniczy Kommissyi ogłasza się: iż na oddanie z podradu wybudowania w M. Oszmianie drewnianej szopy, dla pomieszczenia 2,000 czetwerci prowiantu, temu, kto od wyliczoney w śmiecie summy 4,720 rub. 70 kop. assygn., uczyni więcey odstąpienia, przeznaczoney w Wileńskiej Izbie Skarbowey dla targu termin 2, a dla przetargu 5 dnia następującego Marca. Przetozyczący podjąć się rzeczoney wybudowania, zechcą przybydź na pomienione terminy do rzeczoney Izby z pewnemi ewikcysami. Stycznia 28 dnia 1837 r.

Assesor Kamocki.
Sekretarz Boratyński. (106)

1837 roku. Stycznia 20 dnia, Kommissya N a y w y ż e y zatwierdzona dla wybudowania w M. Mińsku domow Woyskowego Szpitalu 2 klasy ogłasza ninieyszem, iżby zyczący podjąć się obowiazku Architekta i Architektorskiego pomocnika dla odbycia robot przy budowaniu rzeczoney szpitalu, przybyli do Kommissyi na d. 20 Marca terażnieyszego roku z należytemi dowodami, tak o konducie, jak o znajomości wymagających się do tego przeznaczenia nauk i sztuk, attestatami ustanowionych na to zakładow naukowych, tudzież świadcetwami jakiegokolwiek Budowniczego Zarządu, względem doświadczenia w odbywaniu takowych robot. Przymem Kommissya za potrzebne uważa dodadź: a) że wymurowanie domow Mińskiego szpitalu podług przybliżonego stosunku w Departamencie woyskowych osad kosztować może do sześćset tysięcy rubli; odbywanie zaś takowych robot zamierza się na cztery lata, i b) że podług N a y w y ż e y zatwierdzonego 7-go Marca 1836 roku postanowienia, pensyi dla Architekta przeznaczono po dwa tysiące rubli, a dla jego pomocnika nie więcey od tysiąca dwóchset rubli na rok.

Członek Kommissyi F. Arcimowicz.
Za Pismowodzcza Malевичъ. (109)

OGŁOSZIENA PRYWATNE.

III Ogłoszenie.

F. Gazer przybyły z zagranicy ma w niemałej ilości ścienna i różnego gatunku zegary, za których dobroć ręcząc, ma honor o tém donieść Szanowney Publiczności; przytém uwiadamia, że on przymuje także do reparacyi zepsute zegary. Mieszka na Niemieckiey ulicy w domu Geца. (119)

1. К. Ф. Краль Профессоръ Общей Музыкаль-ной Школы въ Варшавѣ, прибывъ въ здѣшній городъ имѣеть честь симъ извѣстить, что во время Дворянскихъ Выборовъ желаетъ посвятить публикѣ свои труды на Фортепiano. (117)

Объ открытіи новаго женскаго Пансіона въ мѣстечкѣ Клевани.

1. Волинской Губерніи, Ровенскаго Уѣзда, въ мѣстечкѣ Клевани, съ утверженія Вышшаго Училищнаго Начальства, Дворянка Маріанна Бондини открываетъ Благородный женскій Пансіонъ, подъ надѣваніемъ Клеванской Гимназіи; науки въ семъ Пансіонѣ будутъ преподаваться Учителами Гимназіи; особы, желающія отдать своихъ дѣтей на воспитаніе въ сей Пансіонъ, благоволятъ заблаговременно относиться къ самой содержательницѣ Пансіона Г. Маріаннѣ Бондини. Открытіе Пансіона будетъ 7 Апрѣля сего 1837 года. (103)

IV P o z e w.

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MO-ŚCI Samowładnego całą Rossyą etc. etc. etc.

1. Przed Sądem Magistratu miasta Kowna do składu kompetitorstwa Urodzona Benedykta z Sliciów Stradomska b. Sędzina Grodz. Kowieńska, ze stopnia zeszczonego Onufrego Juszkiewicza sukcesorka i aktorka, a zaś Wincenty Stradomski jako naturalny asystent i mąż, pozyskują edyktałnie zeszczone do wieczności Bernarda i Ludwika z Skaczkowskich Baronów Bielskich b. Kommissyonierów Sztatu Kowieńskiego i ich sukcesorów, Michała syna, Katarzynę córkę Baronów Bielskich lub po nich stopień własnictwa reprezentujących domu czyli dworku w mieście Kownie nad rzeką Niemnem położonego z placem i ogrodami debitorów; tudzież urodzonych Michała Skaczkowskiego sukcesora po zeszczone do wieczności Scholastyce Skaczkowskiej, jakiego bądź tytułu pretensora, również po Norbercie Podoleckim b. Regencie Trybunalskim i Assesorze Sądu Ziem. Kow., sukcesorów Kazimierza Porucznika i Chryzologa b. Podlesnego Podoleckich, narażonych ichże siostrą Delicyą z Podoleckich Szaniawską w asystencyi jej męża, a zaś Michała Chrystowskiego Adwokata Sądów Płowych Kowieńskich, jako plenipotenta powyższych osób i administratora do zdania kalkulacyi z pobieranych intrat pod juramentem; w kolei bractwa Różańcowego u XX Dominikanów Kowieńskich Przetozonych, iterażniejszego Dumy miasta Kowna Głowy szlachetnego Karola Gierleja, czyniących stosunki, a w rządzie tym wszystkich dalszych kredytorów i pretensorów, jeżeli są jacy żatca powołuje w rzeczy o to: zeszczone Bernard i Ludwika z Skaczkowskich Baronowie Bielscy Kommissyonierowie, posydując dziedzicznie dom w mieście Kownie położony, część zjego za pożyczoną summę rub. srebr. 40, u zeszczonego Onufrego Juszkiewicza w ówczas Sekretarza b. Sądu Grodz. Kowieńskiego w roku 1807 miesiąca Augusta 23 dnia przez prawo zastawne i przy końcu podwórza cztery pokoje, jako to: dwa na dole, i dwa na górze drewniane na przeciw szpichrza z dołączeniem szpichlerzyka i stajenki zawiedli, a w takimże roku 7-bra 12 dnia przez intronissyą i exekucyą podali; w roku zaś 1811 sami zeszczone Bielscy utrzymując szpichlerzyk i stajenkę rozebrali; narażenie poważyli się domierzyć expulssyą; lecz po uczynionych oświadczeniach i podług prawa skargach, Policya Mieyska Kowieńska własność prawem zastawnym urzędowie obwarowaną przywróciła, i bezspornie po datę zgonu s. p. Juszkiewicza, nie pobierając tylko akuratnego podług opisu procentu, ani też zaległego z depossesyi, również wydatków wyłożonych, używał; także i żatca na mocy testamentu 1823 Julii 1 dnia czynionego, a 1824 Julii 3 dnia w akta Sądu Ziem. Kowień., wprowadzonego po datę dzisiejszą ma we władaniu; lecz kiedy dom drewniany zupełnie ruinie ulega, i podług opisu procenta nie dochodzą, przytym zaległości procentów, ani też expensów z pierwszego długu wzrosłych uzyskać nie podobna, powodem zajęcia w tradycyę i liczące się należności tak skarbowe późniejsze, jako też protekcyą skarbu zaszczone; chcąc zatem żatca sobie mieć summę kapitalną rubli srebr. 400 z zaległymi procentami i expensami najmniej liczącymi się drugie tyle wypłaconemi, zakłada prosby:

Przybyły do tutejszego Miasta JP. K. F. Krahl, były Professor w szkole Głównej muzycznej Rządowej w Warszawie, będzie miał honor dać się słyszeć w czasie Wyborów ze swoim talentem na Fortepiano. (117)

O odkryciu nowego Pensyonu żeńskiego w mieście Klewaniu.

W Gubernii Wołyńskiej, w powiecie Rowieńskim w miasteczku Klewaniu, z potwierdzenia Wyższej Zwierzchności szkolnej, obywatelka Maryanna Bondyniowa otwiera Szlachetny Pensyon żeński pod zawiadywaniem Klewańskiego Gimnazjum. Nauki w tym Pensyonie przez Nauczycielów tegoż Gimnazjum wykładane będą. Osoby życzące swoje dzieci na naukę do wyżej pomienionego Pensyonu oddadzą, raczą wcześniej do Instytutorki Pensyonu Pani Bondyniowej zgłosić się.

Otwarcie Pensyonu nastąpi 7 Kwietnia 1837 r. (108)

1-mo o determinowanie tary i exdywizyi domu po Baronach Bielskich z placami i ogrodami do obżatnych sukcesorów lub ich następców doszczonego, a to sposobem licytacyi w myśl Konst. 1,764; 2-do podniesienia wszelkich na powyższym domu exystujących tradycy i wzięcia w Sądową administracyą (prócz żatcey za prawem zastawnym), a z niemi naznaczenia aktów, czyli obżatnym Chrystowskim plenipotentowi i administratorowi pod juramentem nakazania złożenia rachunków, i tych sprawdzenia ścisłego za okazaniem się przeboru intrat lub też zniszczenia budowli, na rzecz masy, zliczenia i przysądzenia, kto się winnym okaże; 3-tio uznania żatcey pierwszeństwa pretensyi przed wszystkimi kredytorami ze względu na realność stosunku; 4-to, o nakaz wszelkiego tytułu kredytorom spełnienia komportacyi; 5-to, o naznaczenie terminu ostatecznego do stannosci wszystkich wierzytelności z zakreśleniem ammissyi; 6-to, o pokassowanie wszelkich pretensy, które się okażą nieprawnymi; 7-mo o wyptatę z summy licytacyjnej dla żatcey ogólnej należności w kapitale rub. srebr. 400, i zaległych procentach, oraz expensach uprzednich i terażniejszych drugie tyle massujących się, a za niewystarczeniem ad bonum reperibile drogę zachowania; 8-vo, wyłożone expensa na ewikcyą trzykrotną przez Gazetę Kuryera Litewskiego, żatcey natychmiast powróceni, i tego zatatwienia co z rodzaju sprawy wypadac będzie, i przez głos się dowiedzie. 1837 miesiąca Sycznia 12 dnia. Takowy pozew konnotuje Plenipotent Zygmunt Stańczyk Regent Granicz. Płowy i Adwokat.

Przytym Sąd Magistratu miasta Kowna, osoby interessowane do funduszu Baronów Bielskich niniejszym ostrzeżę, że na rozbiór sprawy konkursowej o funduszu tychże Bielskich od daty wydrukowania niniejszego pozwu w Litewskim Kuryerze, sprawa ta rozbioraną będzie punktualnie za upływem trzymiesięcznego terminu; niejawiący się przeto Bielskich wierzytelle podpadną w swoich stosunkach ammissyi. 1837 roku Sycznia 12 dnia.

Burmistrz Dahn.

Felix Uszak Burm. Magistratu M. Kowna.

Radny Puszkarski.

Pismowodzca Wincenty Swolkień. (97)

V. P r e d a ż.

Z dniem 1-m terażniejszego Februarij otworzoną została w domu Puzyny wyprzedaż śmietanki i mleka słodkiego, jakowe każdodziennie z pobliskiej wsi dostarczane będą, i kupujący nadytę akuratność, jakiej w latach zeszczone doznawali. Taryfa cen przy miejscu sprzedaży wywieszoną jest, podaje do Gazet właściciel tych artykułów.

Teofil Kwiatkowski Sowietnik Tytul. (118)

1. Jest do sprzedania folwark Dubniczki, o mil pięć od miasta Gubernskiego Wilna, położony, dusz męskich 26, żeńskich 28, w chatach osiadłych 6, a obszaru włók 25 zawierający; ktoby życzył ony nabydź, raczy zgłosić się do Adwokata Michała Tynkhausa, mieszkającego w mieście Wilnie w domu Bartoszewiczów przy ulicy Skopówka, a powezmie dostateczną informacyą o wszystkich szczegótach. (112)

DOBRA RADA

Zdrowego utrzymania zębów.

Zęby są tyle potrzebne dla zdrowia, jak dla piękności; przeto należy mieć o nich wielką staranność, wtedy kiedy człowiek jest zupełnie zdrowym, mogą być zęby nieczyste i ogryzane, przeto żucie i trawienie niedoskonałe, i tym samym cierpienie dla zdrowia; najpiękniejsza kobieta traci swe wdzięki, gdy nie ma zdrowych zębów, cóż pomogą wszystkie powaby piękności; gdy zęby są nieczyste i założone otwardziałym osadem tak nazwanym Weynszteinem (Tartarus), nieprzyjemny zapach z gęby pochodzi jedynie z nieczystości zębów nie zaś z żołądka jak niektórzy mniemają.

Czystość jest najlepszy środek dla zdrowego utrzymania zębów; albowiem ów Weinsztein szkodzi białości i trwałości zębów i pokarmy takowego to Weinszteinu osadzają około dziąseł; ten to Weynsztein, który początkowie jest podobnym do żółtawego osadu, staje się z czasem skamieniałą masą żółtawą, i odosobnia mięso około zębów znajdujące się i niszczy dziąsła. Główną jest rzeczą przeszkodzenia jego tworu, dobrze i czysto utrzymywać zęby; te sposoby są zbyt łatwe i nie kosztowne, bo najlepsze proszki zawierające w sobie zwyczajne substancje, można w każdym czasie u mnie dostać, lecz uroznaszających takowe niebezpiecznie kupować. Życzący więc uprzedzić osadu Weynszteinu, powinien z obu stron jeść, i wszystkimi zębami razem żuć, albowiem w przeciwnym razie zęby stają się słabymi i wolnymi, a czasem jak gdyby korą powleczone, po długim zaś czasie zęby wypadają.

Wraz po jedzeniu trzeba zęby wyplókać dla uwolnienia zębów od osadu, którego zostawują pokarmy zżute, jednak nie jest to dosyć dostarczającym, wziąć wodę do gęby i wraz ją wypluć lecz trzeba językiem po szczękach prowadzić, wodę później wypluć i toż samo jeszcze raz uczynić, nie potrzebując języka do powtórnego oczyszczenia zębów, w razie zaś gdy się znajdują między zębami mięsiste włókna, wtedy używać trzeba piórka, albowiem płókanie nie jest dostateczne; jeżeli zaś dostał dziurkę, więc trzeba się z nim obchodzić ostrożnie, aby nie pozostało się w próżnym miejscu, co w nim się znajduje potrzeba wyjąć, dla uniknienia pierwiej lub później gniłości, nawet trzeba się udać do zwierciadła, lecz wszystko to wyżej wyrażono powinien każdy uczynić dla siebie a nie w obecności drugich.

Od kilku lat weszło w zwyczaj, że niektóre Damy nawet z najwyższego stanu, siedząc przy stole gębę wyplókiwają, zęby ocierają końcem serwetki, a wodę pełną nieczystości plują na swe talerze. Jest bardzo pożytecznym, przed położeniem się spać i rano wstawszy gębę wodą wyplókać z pomieszaniem Elixirem, którego można zawsze u mnie dostać. Tym sposobem można oswobodzić flegmy z pokarmów, i nie trzeba zgoła używać szczoteczki do zębów, w złych zdarzeniach zaś trzeba się udać do Dentysty.

Woda nie jest dostateczną zwrócić zębom blasku, którego odeymuje codziennie nieczystość pokarmu; i dla tego trzeba ich czyścić proszkiem. Jednak nie można być dosyć ostrożnym kupowaniem proszków których roznaszają i po niektórych Handlach przedawają, gdyż nikt nie wie ingrydyencyi onych. Proszek zaś, który u mnie dostać można, jest wyborny dla osób, którzy mają miękkie dziąsła często krwawiące. Kto wyżej wyrażonych przepisów obserwować będzie, będzie miał zawsze zęby czyste i zdrowe. Mieszka na Trockiej ulicy w domu XX. Franciszkanów pod N. 113.

N. Löffler.

Ubodzy i potrzebujące mojej pomocy, mogą w każdym czasie do mnie przyść i poradzić się.

Uprzywilejowany Dentysta.

